

บทที่ 4 ความเป็นกลาง

ความเป็นกลาง หรือ Neutrality ของรัฐ เป็นพฤติกรรมของรัฐอย่างหนึ่งที่ปรากฏในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมาช้านานแล้ว คุณประโยชน์ของความเป็นกลางมีนานาประการ อาทิเช่น ช่วยลดความตึงเครียด การต่อสู้ การแข่งขัน ขจัดการขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศ นำสันติภาพมาสู่โลก เป็นต้น ความเป็นกลางอาจเกิดขึ้นได้จากอุดมการณ์และกระบวนการทางการเมือง ซึ่งปรากฏออกมาในรูปแบบนโยบายทางการเมืองของประเทศ ในปัจจุบันหลายประเทศในโลกยึดถือเอาความเป็นกลางเป็นรากฐานของนโยบายต่างประเทศของตน

1. ลักษณะของความเป็นกลางก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2

ความเป็นกลางก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้น ได้แก่ ความเป็นกลางซึ่งประเทศทั้งหลายรับรองตามข้อตกลงอย่างเป็นทางการหรือนัยแห่งธรรมเนียมระหว่างประเทศ หรือเรียกกันว่า Neutrality ซึ่งรัฐคู่สงครามไม่มีสิทธิล่วงละเมิดอธิปไตยของรัฐที่เป็นกลางตามลักษณะนี้ และรัฐที่เป็นกลางมีหน้าที่ที่จะต้องวางเฉยต่อสงครามที่เกิดขึ้นโดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวแต่ประการใด ความเป็นกลางในลักษณะดังกล่าวอาจแบ่งได้ออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้ คือ

1.1 ความเป็นกลางแบบชั่วคราวไม่ถาวร (Ad hoc Neutrality)

รัฐที่เป็นกลางแบบไม่ถาวรนี้ ส่วนใหญ่แล้วเป็นรัฐเล็กๆ ที่ไม่มีอำนาจทางการทหารมากเหมือนรัฐใหญ่ๆ และความเป็นกลางถูกทำลายไปเนื่องจากการรุกรานของกลุ่มสงคราม เช่น เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก นอร์เวย์ เป็นต้น ส่วนรัฐใหม่ที่เคยมีความเป็นกลางตามลักษณะนี้ ได้แก่ อังกฤษซึ่งถือนโยบายเป็นกลางวางเฉยต่อสงครามที่เกิดขึ้นระหว่างฝรั่งเศสและปรัสเซีย (Franco-Prussian War) ในปี ค.ศ.1870¹

¹ สงครามนี้เกิดขึ้นระหว่างปี ค.ศ.1870-1871 ฝรั่งเศสประสบความพ่ายแพ้โดยสูญเสียแคว้นอัลซาสและลอร์เรน (Alsace-Lorraine) รวมทั้งชำระค่าเสียหายให้แก่ปรัสเซีย

1.2 ความเป็นกลางแบบถาวรและมั่นคง (Institutionalized Neutrality)

รัฐที่มีความเป็นกลางแบบถาวรและมั่นคงนี้มีอยู่เพียงไม่กี่ประเทศ เช่น สวิตเซอร์แลนด์ สวีเดน เป็นต้น ความเป็นกลางชนิดนี้เกิดขึ้นเนื่องจากรัฐมีความเป็นกลางมั่นคงอยู่เป็นเวลานานจนกระทั่งเป็นที่ยอมรับกันมานานในประเทศ ซึ่งการยอมรับความเป็นกลางแบบนี้ของนานาประเทศ มักเป็นไปในรูปข้อตกลงรับรองอย่างเป็นทางการ หรือสนธิสัญญา (Neutrality by Agreement) เช่น เบลเยียม ก่อนหน้าสงครามโลกครั้งที่ 1 จะเกิดขึ้น ประเทศมหาอำนาจได้ทำสนธิสัญญารับรองความเป็นกลางไว้ในปี ค.ศ.1839 เป็นต้น แม้กระนั้นก็ตามก็ยังไม่รอดพ้นจากการถูกรุกรานจากฝ่ายอักษะในสงครามโลก

1.3 ความเป็นกลางแบบโดดเดี่ยว (Isolated Neutrality)

รัฐที่เคยมีความเป็นกลางตามลักษณะนี้ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ซึ่งครั้งหนึ่งในสมัยประธานาธิบดี มอนโร ได้ยึดถือลัทธิมอนโร (Monroe Doctrine) โดยไม่ยุ่งเกี่ยวกับใครๆ ทั้งในยามสงบและในยามสงคราม และในขณะเดียวกันก็แสวงหาดินแดนใหม่ๆ เช่น ขยายดินแดนออกไปในทวีปอเมริกา เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการที่รัฐถือนโยบายเป็นกลางแบบ Neutrality นี้ ก็ไม่ได้เป็นหลักประกันว่าตนจะไม่ถูกรุกรานและแทรกแซงจากรัฐอื่น กล่าวคือ ถ้ารัฐเป็นกลางเป็นรัฐเล็กๆ ที่ไม่มีอำนาจทางด้านทหารที่เข้มแข็งก็อาจถูกรุกรานได้ อาทิเช่น เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ เดนมาร์ก ถูกฝ่ายอักษะรุกรานในสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้น

2. ลักษณะความเป็นกลางหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

ความเป็นกลางหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นี้ มีลักษณะไปในทางที่นำตัวเข้าไปผูกพันกับกลุ่มประเทศใดๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความผูกพันในด้านการเมืองซึ่ง ฮันส์ เจมอร์ เกนทอ ตั้งข้อสังเกตว่าเป็นการหลีกเลี่ยงหนีปัญหาระหว่างประเทศอันอาจเกิดขึ้นจากการที่เข้าไปมีส่วนผูกพัน² การไม่เข้าไปผูกพันกับกลุ่มใดๆ หรือ Non-Alignment หมายถึงการไม่เข้าไปฝักใฝ่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ทำสงครามเย็นแต่เพียงฝ่ายเดียว คือ กลุ่มคอมมิวนิสต์และฝ่ายเสรีประชาธิปไตย ความเป็นกลางหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นี้ ผิดไปจากความเป็นกลางในรูปเดิมอย่างมาก กล่าวคือ ความเป็นกลางในรูปเดิมนั้นเน้นการอยู่อย่างสันติโดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสงครามที่ชาติอื่นก่อขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งเน้นถึงพฤติกรรมของรัฐที่วางเฉยเป็นกลางในสภาวะสงครามเป็นเกณฑ์ ส่วนความเป็นกลางของรัฐในปัจจุบันอาจ

² ดู H J Morgenthau, "Critical Look at the New Neutralism," *New York Times Magazine*, August 27, 1961

กล่าวได้ว่า เป็นกลางที่มีลักษณะไม่ค่อยแท้จริง เพราะรัฐที่ประกาศตนว่าเป็นกลางนั้น บางทีเข้าไปผูกพันทางด้านการเมืองหรือไม่ก็เข้าไปผูกพันกับการกระทำใดๆ ของฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งในสงครามเย็น เช่น กัมพูชาผูกพันกับจีนแดงในสมัยที่นโรดมสีหนุเป็นผู้ครองอำนาจต่างๆ ที่ได้ประกาศความเป็นกลางออกมา ดังนั้นความเป็นกลางที่แท้จริงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงควรจะต้องเป็นไปในรูปที่ว่า รัฐที่เป็นกลางนั้นจะต้องวางเฉยต่อประเทศมหาอำนาจและไม่ผูกพันกับประเทศมหาอำนาจในกิจการทางการเมือง ส่วนมากการรับความช่วยเหลือจากประเทศมหาอำนาจหรือกลุ่มประเทศไม่ถือว่าเป็นการทำให้เสียความเป็นกลางไป การผูกพันทางด้านการเมืองนั้นโดยมากเป็นไปในรูปการผูกพันในรูปสนธิสัญญาทางการทหาร ซึ่งบางครั้งอาจกระทำกันอย่างลับๆ จนไม่อาจจะนำมาตีแผ่ล้างสถานะความเป็นกลางได้ เนื่องจากนโยบายเป็นกลางก่อประโยชน์บางประการให้แก่รัฐที่เป็นกลาง ดังนั้นรัฐที่เคยเป็นกลางมาแล้วในอดีตจึงนิยมที่จะรักษาความเป็นกลางของตนต่อไป เช่น สวิตเซอร์แลนด์ สวีเดน และไอร์แลนด์ เป็นต้น

มีเหตุผลหลายประการที่รัฐวางตัวเป็นกลางในรูป Non-Alignment เหตุผลที่สำคัญก็คือว่า รัฐบางรัฐเคยอยู่ภายใต้อาณานิคมของประเทศตะวันตกมาก่อน ประชาชนของรัฐนั้นจึงไม่มีความไว้วางใจในพวกคนผิวขาว ซึ่งเป็นผู้ปกครองควบคุมตนมา จึงทำให้เกิดความเชื่อว่า การเข้าไปร่วมหรือเข้าไปผูกพันกับกลุ่มชาวผิวขาว อาจทำให้ถูกควบคุมจากชาติผิวขาวได้อีก ซึ่งเป็นการเสี่ยงต่อความปลอดภัยของตนเอง ดังนั้นจึงได้วางตัวเป็นกลาง แต่บางรัฐอาจเข้าไปผูกพันทางด้านการเมืองกับรัสเซียอย่างไม่เปิดเผยก็ได้ เพราะโซเวียตต่อต้านจักรวรรดินิยมตะวันตกซึ่งตนไม่ชอบอยู่แล้ว จึงทำให้ชาติเป็นกลางอาจสนับสนุนโซเวียตได้ นอกจากนี้รัฐบาลบางรัฐถือว่าอำนาจน้อยและไม่ต้องการเข้าไปผูกพันกับรัฐใหม่ เพราะเกรงว่าจะกลายเป็นบริวารของรัฐมหาอำนาจไปซึ่งเป็นการทำลายศักดิ์ศรีของรัฐตนเอง และการเข้าไปผูกพันกับรัฐมหาอำนาจอาจทำให้ไม่มีอำนาจอิสระในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ จึงทำให้รัฐนั้นตัดสินใจวางตัวเป็นกลาง อย่างไรก็ดี ถึงแม้ว่ารัฐเหล่านี้จะวางตัวเป็นกลางก็ตาม แต่ก็ปรากฏอยู่บ่อยๆ ว่าอยู่ภายใต้อิทธิพลของรัฐมหาอำนาจ ซึ่งเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจ และการช่วยเหลือดังกล่าวมักจะมีข้อผูกมัดทางด้านการเมือง (Foreign Aid with the Political String-Attached) ซึ่งรัฐที่มีอำนาจน้อยต้องอยู่ในภาวะจำยอมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เหตุผลที่สำคัญประการสุดท้ายก็คือว่า การเป็นกลางทำให้ตนไม่ต้องพะวงกับการใช้จ่ายทางด้านการทหาร เพราะ

การรวมกลุ่มกับประเทศอื่นอาจทำให้ต้องใช้จ่ายในทางการทหารเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเพิ่มกำลังคุ้มครองป้องกันประเทศของตนจากการรุกรานหรือโจมตีจากฝ่ายตรงกันข้าม ดังนั้นรัฐที่เป็นกลางจึงมีทางที่จะพัฒนาเศรษฐกิจของตนได้อย่างเต็มที่ โดยตัดงบประมาณทางการทหารมาใช้พัฒนาประเทศ ด้วยเหตุผลดังกล่าว รัฐหลายรัฐจึงวางตัวเป็นกลาง ฮาโรลด์ และ มากาเร็ต สปรูท³ ได้กล่าวว่า เมื่อพิจารณาทางด้านภูมิศาสตร์แล้ว รัฐที่เป็นกลางทั้งหมดในโลกครอบครองดินแดนประมาณ 50-60 เปอร์เซ็นต์ของดินแดนของโลกทั้งหมด โดยมีประชากรประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ของโลกทั้งหมด³ และมีรัฐที่เป็นกลางบางรัฐเคยตกอยู่ภายใต้อาณานิคมของ ฝรั่งเศส อังกฤษ อิตาลี ดัชต์ และเบลเยียม มาก่อน ดังเช่นประเทศที่ยึดถือนโยบายไม่ฝักใฝ่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด (Non-Alignment) ในทวีปแอฟริกา เป็นต้น

3. พฤติกรรมของชาติเป็นกลาง

พฤติกรรมของชาติเป็นกลาง อาจแยกพิจารณาออกได้เป็น 2 พวก คือ พฤติกรรมของชาติที่เป็นกลางรุ่นเก่า (ซึ่งได้แก่ สวิตเซอร์แลนด์ สวีเดน ออสเตรีย ฟินแลนด์ ไอร์แลนด์ และยูโกสลาเวีย) พฤติกรรมของชาติที่เป็นกลางรุ่นใหม่ (ซึ่งได้แก่ ประเทศในเอเชียและแอฟริกา) ในปัจจุบันรัฐที่เป็นกลางสองประเภทนี้มีพฤติกรรมทรศนะและท่าทีแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากความแตกต่างกันในความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รัฐที่เป็นกลางมาแต่เก่า ไม่ค่อยมีพฤติกรรมอะไรเด่นนักจึงไม่ได้มีการพูดถึง รัฐที่เกิดขึ้นใหม่ซึ่งหลุดพ้นจากระบบอาณานิคมตะวันตกและได้วางตัวเป็นกลางนั้น ส่วนใหญ่แล้วมักมีท่าทีเป็นปฏิปักษ์ต่อประเทศฝ่ายตะวันตก ซึ่งเคยใช้ระบบการปกครองแบบกดขี่ต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในอาณานิคม รัฐเหล่านี้พยายามวางตัวเป็นกลางโดยเชื่อว่าอาจทำให้ตัวเด่นขึ้นมา นอกจากนี้ยังมีความเชื่อต่อไปอีกว่า ถ้าตนต่อต้านตะวันตกตนก็คงจะได้รับ ความสนใจจากโซเวียต หรือฝ่ายคอมมิวนิสต์อย่างแน่นอน รัฐเป็นกลางในปัจจุบันโดยมากร่วมมือกับฝ่ายตะวันตก เฉพาะในเรื่องเศรษฐกิจเท่านั้น เรื่องการทหารและการเมืองรัฐเหล่านี้มักไม่ยุ่งเกี่ยวเพราะไม่ไว้ใจชาติตะวันตก ชาติเป็นกลางในเอเชียและแอฟริกาได้รวมกลุ่มขึ้นเพื่อให้เกิดกลุ่มการเมืองที่สามในการเมือง

³ ดู Harold and Magaret Sprout, *Foundations of International Politics* (New York: D. Van Nostrand Co., Inc., 1963), p. 653.

ของโลกขึ้นมา เพื่อมุ่งที่จะบังคับให้กลุ่มต่างๆ ยอมทำตามความต้องการของตนและเป็น การถ่วงอำนาจระหว่างค่ายเสรีและค่ายคอมมิวนิสต์ อย่างไรก็ตาม การรวมกลุ่มของรัฐดังกล่าว ยังไม่ถาวรและมั่นคงพอที่จะทำให้เป็นกลุ่มอำนาจได้ (Bloc of Powers) ทั้งนี้ก็เพราะเป็น การยากที่จะรวมรัฐในเอเชียและแอฟริกาเข้าเป็นกลุ่มเดียวกัน เพราะแต่ละรัฐมีนโยบาย ไม่เหมือนกัน บางรัฐสนับสนุนค่ายคอมมิวนิสต์จึงทำให้เกิดมีการขัดกันในเรื่องนโยบาย นอกจากนี้แต่ละรัฐมักคิดถึงผลประโยชน์ของตนสำคัญกว่าผลประโยชน์ส่วนรวม และส่วน ใหญ่มีความเห็นว่าการรวมกลุ่มอย่างแท้จริงไม่อาจเกิดขึ้นได้⁴ ดังนั้น จึงเป็นอุปสรรค ต่อการรวมกลุ่มของรัฐดังกล่าว ถึงแม้ว่าจะมีการรวมกลุ่มกันอย่างไม่มั่นคงและถาวร แต่ ละรัฐที่วางตัวเป็นกลางก็ไม่ได้นั่งนอนใจในการพัฒนาประเทศ ได้มีการเร่งรัดพัฒนาประเทศ โดยอาศัยความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจจากทั้ง 2 ฝ่ายในสงครามเย็นบ่อยๆ ทั้งนี้เพราะ ทั้งสหรัฐอเมริกาและโซเวียต ต่างก็แข่งขันกันในด้านให้ความช่วยเหลือในทางเศรษฐกิจ แก่ชาติที่เป็นกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแอฟริกา ด้วยมุ่งหวังที่จะดึงเอาชาติที่เป็นกลาง มาเป็นพวกตน ตามความเป็นจริงแล้วสหรัฐอเมริกาได้เปรียบกว่ารัสเซียในการได้ รับความสนับสนุนจากรัฐในแอฟริกาที่เป็นกลาง เพราะรัสเซียมักสร้างสันถวไมตรี กับรัฐเหล่านั้น โดยการให้ความช่วยเหลือด้วยอำนาจเงินอย่างมหาศาล และมีความผูกพัน กันหลายอย่างในด้านภาษา การศึกษา สถาบัน และวัฒนธรรม รัสเซียจะชนะในเรื่องการ ได้รับการสนับสนุนจากรัฐที่เป็นกลางในแอฟริกาได้ก็แต่เฉพาะในกรณีที่สหรัฐอเมริกา วางท่าหยิ่งจองหอง และเห็นแก่ตัวไม่ยอมให้ความช่วยเหลือต่อรัฐที่เป็นกลางเหล่านั้น อีกต่อไป⁵

ชาติที่เป็นกลางในรูป Non-Alignment ส่วนมากมุ่งที่จะสร้างอำนาจทางการเมือง เพราะมีความเชื่อว่าอำนาจทางการเมือง ช่วยให้ตนมีอำนาจในการที่จะทำสิ่งใดได้โดยสะดวก รวดเร็วและได้ผล เพราะฉะนั้นประเทศเหล่านี้จึงได้รวมกันเข้าเป็นกลุ่ม เช่น การตั้งกลุ่ม ออฟโร-เอเชีย (Afro-Asian Bloc) ในปี 1950 ในองค์การสหประชาชาติ⁶ ประสิทธิภาพ

⁴ ฌู Marko Nikezic, "Why Uncommitted Countries Hold That They Are Not Neutral" *The Annals*. July, 1961. pp 17-30

⁵ ฌู W A Lewis, "Neutralism in Africa," *The Reporter*. November 10, 1960, pp 17-21

⁶ ฌู Jeanne Kuehler, "Afro-Asian in the United Nations," *Editorial Research Reports*. September 18, 1963, pp 685-701; Rayford W Logan, "Is There any Afro-Asian Bloc?" *Current History*, February 1964 Vol 40 pp 65-69; R Rodger, "Afro-Asians Will 'Take Over the United Nations,'" *Saturday Night*, October 28, 1961, Vol. 76. pp 12-14; J F Triska and R E Koch, Jr "Asian African Coalition and International Organization Thud Force or Collective Importance." *Review of Politics*, April, 1959 pp 41-7 455

ของอำนาจทางการเมืองของชาติที่เป็นกลาง ปรากฏให้เห็นจากการที่ผู้นำของชาติที่เป็นกลาง อาทิเช่น ชูการ์โน จอมพลตีโต้ เอ็นครูมา นัสเซอร์ และเนรูห์ ได้ประสบความสำเร็จในการใกล้ชิดสหรัฐอเมริกา และโซเวียต ให้ร่วมประชุมขุติปัญหาระหว่างประเทศ ทั้งสองได้บางประการในปี ค.ศ.1960 อย่างไรก็ตาม ชาติที่เป็นกลางชนิดไม่ฝักใฝ่ฝ่ายหนึ่ง ฝักใด มักประสบปัญหายุ่งยากในการสร้างอำนาจทางการเมืองของตน เพราะชาติที่เป็นกลางส่วนมากแล้วไม่มีการเมืองภายในที่มั่นคง มีการต่อสู้แย่งชิงอำนาจกันภายในประเทศ เพื่อตำแหน่งผู้นำ การเมืองของประเทศเหล่านี้ขึ้นอยู่กับบุคลิกของผู้นำกลุ่มน้อย และผู้นำสูงสุดของประเทศ เพราะฉะนั้นเมื่อขาดผู้นำเมื่อใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำที่มีความสามารถประเทศก็อ่อนแอลงอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากประเทศเป็นกลางส่วนมากมีการปกครองที่ขึ้นอยู่กับอำนาจและความสามารถของผู้นำและชนชั้นกลุ่มผู้น้อย ดังนั้นการเมืองของประเทศเหล่านี้จึงไม่ค่อยมีความแน่นอน (Changeable) ถ้าหากสังเกตพฤติกรรมของชาติที่เป็นกลางให้ดีแล้ว พอจะสรุปได้ว่าชาติที่เป็นกลางในรูปแบบ Non-Alignment มักมีพฤติกรรมไปในลักษณะไม่คงเส้นคงวา (Inconsistent) มีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ่อยๆ (Changeable) รุนแรง (Aggressive) รักที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติภาพ (Peaceful coexistence) อະลุ่มอ่วยต่อกัน (Conciliatory) และบางครั้งเห็นแก่ตัว (Self-Centered)

อาจสรุปได้ว่า สภาพความเป็นกลางในปัจจุบันมีอยู่ 2 ชนิด⁷ ชนิดแรกได้แก่ ความเป็นกลางในแง่กฎหมายระหว่างประเทศ หรือที่เรียกว่า Neutrality ซึ่งได้แก่ความเป็นกลางชนิดที่ไม่ยุ่งหรือเกี่ยวข้องกับสงคราม และคู่กรณีในสงครามจะต้องรับรู้สภาพความเป็นกลางนั้น โดยไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการละเมิดอธิปไตยของรัฐที่เป็นกลาง ความเป็นกลางชนิดที่สอง ได้แก่ ความเป็นกลางที่ถูกเรียกกันว่า ลัทธินิยมความเป็นกลาง (Neutrality) แบบไม่ฝักใฝ่ฝ่ายหนึ่งฝักใด (Non-Alignment) ที่ทำสงครามเย็นกันอยู่ในปัจจุบัน ความเป็นกลางแบบ Neutrality นี้มีอยู่ 2 ลักษณะด้วยกัน คือ แบบเชิงบวก (Positive Neutrality) แบบเชิงลบ (Negative Neutrality) ประเทศที่ยึดถือนโยบายแบบ Positive Neutrality เป็นประเทศที่ยึดถือนโยบายไม่ฝักใฝ่ฝ่ายตะวันตก และฝ่ายตะวันออกที่ทำสงครามเย็น และในเวลาเดียวกันมักจะเข้าไปทำหน้าที่เป็นตัวกลางไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้ง หรือกรณีพิพาทให้คลี่คลายไปในทางที่ดี โดยถือว่า เป็นภาระหน้าที่ของตนที่จะต้องทำเพื่อลดความตึงเครียดระหว่างประเทศ สำหรับประเทศที่ยึดถือนโยบายแบบ Negative Neutrality จะไม่ผูก

⁷ Peter Calvocoressi, *World Politics Since 1945*, 3rd ed. (London : Longman Group Limited, 1977), p.264

พันหรือฝักใฝ่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการขัดแย้งใด ๆ เนื่องจากประเทศที่ถือนโยบายดังกล่าวมีภาระหน้าที่อย่างมากที่จะต้องดูแลรับผิดชอบประเทศของตน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา และมีฐานะยากจน สิ่งที่สำคัญยิ่งกันของประเทศที่ยึดถือนโยบายเป็นกลาง แบบเชิงบวกและเชิงลบนั้น คือความต้องการความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ทั้งจากประเทศฝ่ายตะวันตกและฝ่ายตะวันออก ถึงแม้ความเป็นกลางทั้ง 2 ชนิดนี้ จะไม่สามารถแก้ปัญหาทางการเมือง ลดความตึงเครียดหรือการขัดแย้งได้อย่างเต็มที่ แต่ก็มีความหวังว่าการร่วมกันของชาติที่เป็นกลางอย่างปึกแผ่นในการรักษาสันติภาพของโลกจะเป็นพลังที่สำคัญในการขัดขวางป้องกันมิให้การต่อสู้ระหว่างชาติเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นพลังในด้านการถ่วงดุลของทั้งสองฝ่ายในสงครามเย็น ซึ่งมักจะมีเรื่องการขัดแย้งอยู่เสมอ ดังนั้นความสำเร็จของชาติที่เป็นกลางในการรักษาสันติภาพย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะการร่วมกันของชาติที่เป็นกลางว่า จะมีความมั่นคงและมีอำนาจทางการเมืองขนาดไหน จึงจะทำให้ประเทศมหาอำนาจทั้ง 2 ฝ่าย ในสงครามเย็นต้องรับฟังและปฏิบัติตามคำร้องขอของตน